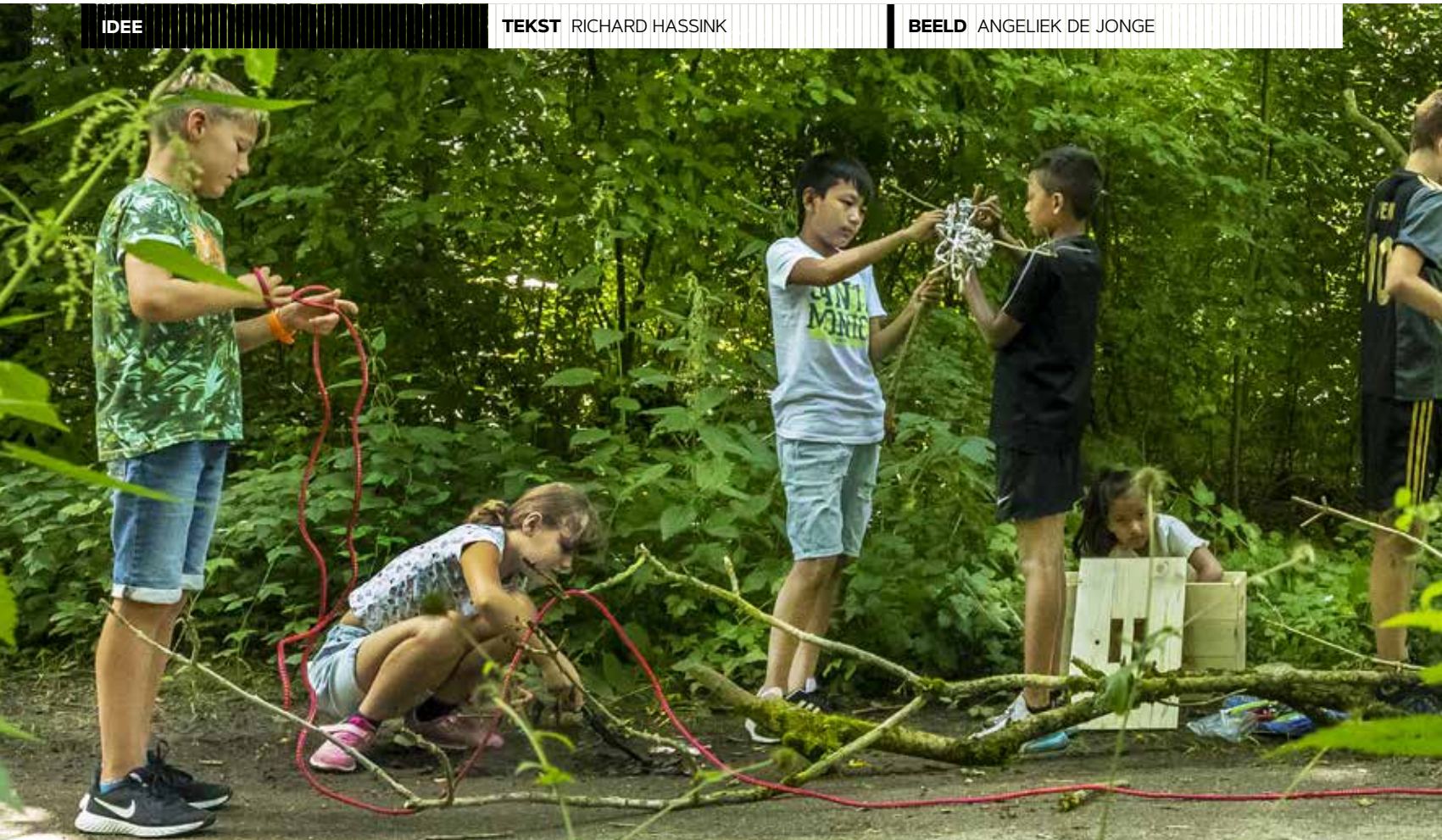

IDEE

TEKST RICHARD HASSINK

BEELD ANGELIEK DE JONGE

Je eigen koninkrijk in de struiken

Door kinderen samen hutten te laten bouwen werk je aan hun motoriek, probleemoplossend vermogen, sociale vaardigheden én hun gezondheid, ontdekte gymleraar Rutger Verhagen. Met zijn concept Hutcraft organiseert hij nu zelfs een NK.

“D e afgelopen jaren valt mij tijdens mijn gymlessen steeds vaker op dat leerlingen motorisch minder vaardig zijn, bijvoorbeeld bij de leerlijn salto of op de opblaas-tumblingbaan”, vertelt gymleraar Rutger Verhagen van het Lorentz Lyceum in Arnhem. “En wat ik ook merk, is dat wij daar als gymleraren eigenlijk gewoon in mee gaan en steeds lagere eisen stellen aan onze leerlingen.” Dus toen Verhagen voor zijn masteropleiding sport en beweeginnovatie met een vraagstuk – iets waarvan hij vond dat het anders zou kunnen en moeten – op de proppen moest

komen, hoefde hij niet lang na te denken. “Ik zie dat kinderen nu veel meer zitten dan zeventien jaar geleden toen ik begon als gymleraar. De oorzaken zijn bekend: gamen, smartphones en social media. Maar is dat ook daadwerkelijk zo, vroeg ik mij af. Of word ik gewoon oud?” Om dat boven tafel te krijgen, deed Verhagen eerst literatuuronderzoek. Hij las nationale en internationale studies, en inderdaad, daaruit kwam naar voren dat Nederlandse kinderen Europees kampioen stilzitten zijn. “Grootste oorzaak bleek dat kinderen tegenwoordig minder vaak buiten spelen. Daardoor zijn ze minder motorisch vaardig en blijven ze ook bij andere zaken achter. Denk dan aan sociale vaardigheden (buiten spelen doe je meestal

met anderen), probleemoplossend vermogen (hoe krijgen kinderen de bal terug uit de tuin van die boze buurman?) en hun gezondheid (doordat kinderen minder worden blootgesteld aan daglicht krijgen ze slechtere ogen).”

Tijdens zijn literatuuronderzoek ontdekte Verhagen nog meer factoren die een rol spelen in die trend. “In Nederland overreguleren we alles. Zo moeten speeltuinen voldoen aan allerlei veiligheidseisen waardoor voor kinderen de uitdaging ontbreekt. Voor een kind van vijf jaar is zo’n speeltuin vaak al geen bal meer aan. Verder zie je dat kinderen minder skateboards, rolschaatsen, lolballen en stoep-randen omdat hun ouders de woonwijk niet veilig vinden vanwege het drukke verkeer. Sommigen vinden het zo gevaarlijk dat ze hun kinderen met de auto naar school brengen, waardoor ze het probleem zelfs verergeren.”

Nadat Verhagen het probleem helder had, legde hij zijn oor te luister bij collega-docenten, marketeers, gemeentebtenaren en wetenschappers. “Zo sprak ik met sociaal psycholoog Regina van der Eijnden die me uitlegde dat online games inspelen

op drie basisbehoeften van kinderen: competentie, verbondenheid en autonomie. Kinderen merken dat ze beter worden in het spel (doordat ze weer een level hoger komen), ze zien dat anderen hun ook online kunnen volgen en ze kunnen in het spel hun eigen keuzes maken: ga ik links of rechts, op welk level speel ik het spel? Dit geldt niet alleen voor games, maar bijvoorbeeld ook voor sociale media.”

Na zijn rondgang had Verhagen liefst zeshonderd ideeën verzameld die hij met team van tien deskundigen terugbracht naar een top tien. Die ideeën legde hij voor aan een groep kinderen van de basisschool en de brugklas. “Hutten bouwen bleek de torenhoge favoriet. En het klopt ook: alle basisbehoeften zitten erin. En verder heb je achter die eerste struiken van het plantsoen of park je eigen koninkrijk waar je samen met je vrienden aan kunt bouwen.”

VIES

Om het idee handen en voeten te geven ontwikkelde Verhagen een houten kist met daarin materialen waarmee kinderen hutten kunnen bouwen zoals een zaag, touw, takkenschaar en een zakmes. Daar-

Idee: Hutten bouwen voor een betere motoriek

naast bevat de box ook leskaarten over het maken van een hut, over veiligheid en het verantwoord omgaan met de natuur. Voor de vervaardiging van tweehonderd kisten werkte hij met crowdfunding en sponsoring. Verhagen: “Die Hutcraft-kisten worden gratis ter beschikking gesteld aan buurtsportcoaches, welzijnswerkers, speeltuinmedewerkers en scholen. De enige voorwaarde is dat de kinderen in de maand augustus een filmpje uploaden van hun bouwwerk. Van die tweehonderd filmpjes selecteren we met een deskundige jury tien teams die op zondag 12 september in Arnhem meedoen aan het Nederlands kampioenschap Hutcraft.” Volgens Verhagen is er veel sympathie voor Hutcraft: van de media, maar zeker ook van ouders. “Ouders zien ook dat hun kinderen veel te veel stil-

Gymleraar Rutger Verhagen: “Door risicovol spelen leren kinderen gevaar beter inschatten.”

zitten en dat ze door dit initiatief in beweging komen, maar tegelijkertijd blijkt uit onderzoek dat nogal wat ouders moeite hebben met risicovol spelen. Terwijl dat heel belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen, want daarmee kunnen ze in hun latere leven risico's beter inschatten. Simpel gezegd: door die snee in de vinger leert een kind dat een mes scherp is en dat hij van zich af moet snijden. In de box zit ook een leskaart waarmee ouders kunnen oefenen met hun kind, zodat ouders meer vertrouwen krijgen in de vaardigheden van hun kind.”

En hoe vinden de kinderen het zelf eigenlijk? “Ik heb in de testfase met tientallen kinderen hutten gebouwd. Slechts één kind vertelde me dat hij niet zo veel aan huttenbouwen vond. Het meest sprekend was een meisje dat – terwijl ze onder de modder en groene vegen zat – zei dat ze het fijn vindt om te spelen zonder ouders in de buurt die klagen dat ze te vies wordt.”

HUTCRAFT.NL

BEN JIJ MET IETS BIJZONDERS BEZIG, OF KEN JIJ IEMAND DIE IN DEZE SERIE PAST? LAAT HET DAN WETEN VIA ONDERWIJSBLAD@AOB.NL